

V Bruseli 5. novembra 2021
(OR. en)

13537/21

AGRI 523
ENV 817
FORETS 68
PROCIV 134
JUR 616
DEVGEN 195
RELEX 933
UD 271
PROBA 47
FAO 39

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Rada
Predmet:	Závery Rady o novej stratégii lesného hospodárstva EÚ do roku 2030 – <i>schválenie</i>

1. Komisia vydala 16. júla 2021 oznámenie s názvom Nová stratégia lesného hospodárstva EÚ do roku 2030, ku ktorému bol pripojený *plán opatrení Komisie na splnenie prísľubu vysadiť v EÚ do roku 2030 tri miliardy stromov* a pracovný dokument útvarov Komisie, v ktorom sa prezentovali *konzultácie so zainteresovanými stranami a dôkazová základňa* v súvislosti s novou stratégiou lesného hospodárstva EÚ do roku 2030 (ďalej len „*stratégia*“).
2. Na základe príspevkov členských štátov vypracovalo predsedníctvo niekoľko revidovaných znení návrhu záverov Rady o stratégii, ktoré sa preskúmali a prerokovali na neformálnych zasadnutiach pracovnej skupiny pre lesné hospodárstvo.

3. S cieľom poskytnúť ďalšie usmernenia pre prácu na návrhu záverov Rady o stratégii Rada pre poľnohospodárstvo a rybárstvo 12. októbra 2021 uskutočnila diskusiu o smerovaní na základe podkladového dokumentu, ktorý vypracovalo predsedníctvo (dokument 12122/21). Okrem toho sa v Rade pre životné prostredie 6. októbra 2021 uskutočnila výmena názorov na uvedenú stratégiu. Kľúčové posolstvá ministrov životného prostredia spolu s vystúpeniami ministrov poľnohospodárstva na uvedenom zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo poslúžili ako usmernenie pre prebiehajúcu prácu na návrhu záverov Rady.
4. Výbor stálych predstaviteľov vyriešil zostávajúcu nevyriešenú otázku 5. novembra 2021. Delegácie vyjadrili zneniu záverov Rady o stratégii širokú podporu. Portugalsko s podporou Francúzska a Španielska predložilo vyhlásenie k bodu 12 záverov Rady. Luxembursko tiež predložilo vyhlásenie k bodu 7. Komisia predložila vyhlásenie k bodu 13.
5. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Rada (poľnohospodárstvo a rybárstvo) vyzýva, aby na svojom zasadnutí 15. novembra 2021 schválila návrh záverov Rady uvedený v prílohe k tejto poznámke.

**Návrh záverov Rady o
novej stratégii lesného hospodárstva EÚ do roku 2030**

Rada Európskej únie,

1. PRIPOMÍNAJÚC závery Rady z 10. novembra 2020 o *perspektívach politík EÚ týkajúcich sa lesov a stratégie EÚ pre lesy po roku 2020*¹ z 15. apríla 2019 o *pokroku vo vykonávaní stratégie lesného hospodárstva EÚ a o novom strategickom rámci pre lesy*², zo 16. decembra 2019 o *posilnení opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov*³, z 10. júna 2021 o *novej stratégii EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy*⁴, zo 17. decembra 2020 o *zabezpečení obehovosti a ekologickejšej obnovy*, z 29. novembra 2019 o *aktualizovanej stratégii pre biohospodárstvo*⁵ a z 23. októbra 2020 s názvom *Biodiverzita – je nutné bezodkladne konať*⁶.
2. UZNÁVAJÚC vedúcu úlohu ministerského procesu FOREST EUROPE pri rozvoji dialógu, zásad, kritérií, ukazovateľov a definícií súvisiacich s multifunkčnou úlohou lesov a ich udržateľným obhospodarováním a PRIPOMÍNAJÚC uznesenia a vyhlásenia FOREST EUROPE, ktoré podpísali všetky členské štáty EÚ a Európska komisia v mene Európskej únie, ako aj spoločnú víziu pre európske lesy do roku 2030 stanovenú v bratislavskom ministerskom vyhlásení s názvom *Budúcnosť*, ktorú chceme: *lesy, ktoré potrebujeme*⁷.

¹ 12695/1/20 REV 1.

² 8609/19.

³ 15151/19.

⁴ 9694/21.

⁵ 14594/19.

⁶ 12210/20.

⁷ Ôsma ministerská konferencia FOREST EUROPE, 14. – 15. apríla 2021.

3. **PODČIARKUJÚC**, že členské štáty v súlade so svojimi príslušnými politikami lesného hospodárstva vypracovali a vykonali národné lesnícke stratégie, programy, nástroje a iné nástroje súvisiace s udržateľným obhospodarovaním lesov.
4. **UZNÁVAJÚC**, že udržateľné obhospodarovanie lesov, ako sa vymedzuje v rámci FOREST EUROPE na základe zásad lesného hospodárstva⁸, je dynamickou a vyvíjajúcou sa koncepciou, ktorá poskytuje rámec pre nájdenie rovnováhy pri poskytovaní a zlepšovaní ekologických, hospodárskych a sociálnych služieb lesov a/alebo lesných ekosystémov s cieľom prispieť k trom rozmerom udržateľného rozvoja, a tým podporovať mnohoraké funkcie lesov.
5. **ZDÔRAZŇUJÚC** význam udržateľného obhospodarovania lesov ako prírodného riešenia na splnenie viacerých cieľov v záujme zachovania a primeraného posilnenia lesných zdrojov a ich prínosu ku globálnemu uhlíkovému cyklu, zdravia, životaschopnosti a odolnosti lesných ekosystémov, zachovania, obnovy a udržateľného využívania biologickej diverzity, ochranných funkcií lesov, najmä pokiaľ ide o vplyv zmeny klímy, a v záujme produktívnych a iných sociálno-ekonomických funkcií lesov.

Holistický prístup a rámec pre lesy

6. **VÍTA** uverejnenie oznámenia Komisie o novej stratégii lesného hospodárstva EÚ do roku 2030 a jej zvýšený záujem o to, aby lesy prostredníctvom svojej multifunkčnej úlohy prispievali k Európskej zelenej dohode a ku globálnym cieľom súvisiacim s lesmi vrátane cieľov Agendy 2030. **ZDÔRAZŇUJE**, že lesné hospodárstvo a nadväzujúce odvetvia môžu zohrávať dôležitú úlohu pri prechode EÚ na udržateľné, zelené, klimaticky neutrálne a konkurencieschopné obehové biohospodárstvo.

7. PRIPOMÍNA, že tento sektor si vyžaduje komplexný rámec, v ktorom sa vyváženým a holistickým spôsobom zohľadnia všetky tri rozmery udržateľnosti, a ZDÔRAZŇUJE, že rôzne politiky, ciele a nástroje EÚ súvisiace s lesmi, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú lesy, je potrebné navzájom zosúladiť a prepojiť s úlohou EÚ v rôznych medzinárodných procesoch. ZDÔRAZŇUJE, že oznámenie by si vyžadovalo vyvážený pohľad na rôzne rozmery udržateľnosti. Pokiaľ ide o vykonávanie stratégie, VYZDVIHUJE potrebu posilniť sociálno-ekonomické ciele, vymedziť koncepcie a pojmy novozavedené v stratégii lesného hospodárstva EÚ a stanoviť jasné kroky pre budúcu spoluprácu Komisie a členských štátov.
8. ZDÔRAZŇUJE dôležitú úlohu lesov v EÚ v boji proti strate biodiverzity a zmene klímy, a to aj prostredníctvom posilnených opatrení na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu. PRIPOMÍNA prebiehajúcu prácu na vymedzovaní, mapovaní a monitorovaní zostávajúcich pralesov a pralesovitých porastov v EÚ s cieľom zabezpečiť ich ochranu. VYJADRUJE POĽUTOVANIE nad tým, že v stratégii nie sú dostatočne rozvinuté aspekty dezertifikácie a hydrologickej funkcie lesov.
9. VÍTA dôraz na podporu udržateľne vyrábaných výrobkov na báze dreva, najmä výrobkov s dlhou životnosťou, a zároveň PRIPOMÍNA, že výroba a využívanie výrobkov na báze dreva vrátane výrobkov s dlhou a krátkou životnosťou, pri ktorých sa efektívne využívajú zdroje a ktoré sú udržateľné, prispievajú k plneniu cieľov v oblasti klímy, k obehovému biohospodárstvu, k udržateľnejšej a zelenšej hospodárskej obnove po pandémie a k rozvoju vidieka. V tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE potrebu ďalej presadzovať udržateľnú výrobu, spotrebu a investície, ako aj podporovať krátke a miestne dodávateľské reťazce a politiky obstarávania zamerané na udržateľnosť v celom hodnotovom reťazci, najmä pokiaľ ide o zvyšovanie efektívnosti využívania zdrojov a posilňovanie obehového hospodárstva.

10. VÍTA uznanie lesov za zdroj živobytia a dôležitých ekosystémových služieb. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné v úzkej spolupráci medzi Komisiou a členskými štátmi ďalej rozvíjať konkrétne sociálno-ekonomické ciele stratégie v rámci spoločného vykonávacieho pracovného programu. ZDÔRAZŇUJE kľúčovú úlohu vlastníkov lesov a správcov lesov pri plnení cieľov stratégie, a to aj pri podpore rozvoja vidieckych oblastí s cieľom riešiť vyludňovanie a revitalizáciu vidieka.
11. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné využívať dostupné finančné mechanizmy a stimuly, okrem iného aj na účely platieb za lesnícke ekosystémové služby. VYZÝVA Komisiu, aby spolu s členskými štátmi preskúmala možnosti nových inovačných trhových riešení, ako sú platby za ekosystémové služby, za zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu a za biodiverzitu, či riešení, ako je lesné hospodárstvo blízke prírode a uhlíkové poľnohospodárstvo, a zároveň obmedzila administratívne zaťaženie vlastníkov a správcov lesov, ako aj verejných orgánov.
12. ZDÔRAZŇUJE, že univerzálny prístup k lesom v EÚ sa môže ukázať ako kontraproduktívny. PRÍZVUKUJE, že je potrebné uznať, rešpektovať a zachovať rozmanitosť a špecifiká, pokiaľ ide o lesy a lesné ekosystémy, rozsah zalesnených plôch, obhospodarovanie lesov a lesohospodárske postupy, vlastníctvo, kultúrny a historický vývoj v jednotlivých členských štátoch a regiónoch vrátane oblastí s prírodnými obmedzeniami a najvzdialenejších regiónov.
13. ZDÔRAZŇUJE význam právomocí členských štátov a v tejto súvislosti PRIPOMÍNA bod 6 písm. g) záverov Rady z 10. novembra 2020 o *perspektívach politik EÚ týkajúcich sa lesov a stratégie EÚ pre lesy po roku 2020*⁹.

⁹ 12695/1/20 REV 1 – bod 6 písm. g).

14. VYJADRUJE POĽUTOVANIE nad tým, že nová stratégia lesného hospodárstva EÚ sa nevypracovala spolu s členskými štátmi a zainteresovanými stranami, ZDÔRAZŇUJE ochotu a pripravenosť spolupracovať s Komisiou a UZNÁVA, že integrované vykonávanie novej stratégie lesného hospodárstva EÚ do roku 2030 je spoločným záujmom. V tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE význam spolupráce, koordinácie a spoločných činností medzi členskými štátmi, Európskou komisiou i ďalšími dôležitými partnermi v paneurópskom regióne v otázkach súvisiacich s politikou lesného hospodárstva.
15. Berie NA VEDOMIE iniciatívu zameranú na legislatívny návrh rámca na monitorovanie lesov, podávanie správ a získavania údajov o lesoch vrátane strategických plánov členských štátov pre lesy. Okrem toho ŽIADA O objasnenie pridanej hodnoty takýchto plánov a PRIPOMÍNA potrebu uznať nákladovú efektívnosť a zabrániť duplicitu a dodatočnému administratívne zaťaženiu, existujúce komplexné národné programy alebo stratégie v oblasti lesného hospodárstva vypracované v súlade s medzinárodne dohodnutými záväzkami, ako je strategický plán Organizácie Spojených národov pre lesy a viedenské uznesenie FOREST EUROPE¹⁰, a súvisiace právomoci členských štátov.
16. PODČIARKUJE význam spoľahlivej a transparentnej základne údajov a informácií o lesoch ako základu pre tvorbu politík. PRIPOMÍNA, že pri zbere, spracovaní, nahlasovaní a interpretácii údajov by sa mali čo najlepšie a najúčinnnejšie využívať existujúce národné inventarizácie lesov a súvisiaca medzinárodná spolupráca okrem iného v rámci siete ENFIN. VYZÝVA Komisiu, aby spolu s členskými štátmi a expertmi analyzovala existujúce rozdiely a možné medzery v zbere údajov o lesoch.

¹⁰ https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_vienna_resolutionV1.pdf

17. JE PRESVEDČENÁ, že by sa mali v plnej miere využiť existujúce definície a ukazovatele vypracované v rámci medzinárodných a regionálnych procesov, ako je FOREST EUROPE, a mali by sa v plnej miere využívať na monitorovanie a nahlasovanie stavu lesov v EÚ. VYZÝVA Komisiu, aby v úzkej spolupráci s členskými štátmi a s podporou výskumných sietí v rámci európskeho partnerstva v oblasti lesníctva vykonala posúdenie a spoločne rozhodla o tom, či sú na úrovni EÚ potrebné nové ukazovatele, prahové hodnoty alebo rozpätia pre udržateľné obhospodarovanie lesov a o tom, aká by bola ich pridaná hodnota. Okrem toho vzhľadom na rozdiely v lesoch medzi krajinami sa o týchto prahových hodnotách alebo rozpätiach musí rozhodovať na národnej alebo nižšej úrovni.
18. VÍTA pozornosť, ktorú stratégia venuje potrebe posilniť odolnosť lesov. UZNÁVA, že lesy čelia negatívnemu vplyvu a riziku prírodných katastrof a iných rušivých faktorov, ktoré sa zmenou klímy pravdepodobne ešte zhoršia. VYZÝVA Komisiu, aby úzko spolupracovala s členskými štátmi na zintenzívnení práce na riadení rizík súvisiacich s prírodnými katastrofami a rušivými faktormi lesov, najmä lesnými požiarmi, a práce na adaptácii na zmenu klímy s cieľom vypracovať štruktúrovaný a integrovaný prístup, v ktorom sa zohľadnia platformy účinnej spolupráce a výmeny skúseností so správnymi orgánmi a zainteresovanými stranami členských štátov, ako aj prebiehajúca práca v rámci procesu FOREST EUROPE zameraná na mechanizmus poznatkov o rizikách v lesnom hospodárstve.
19. PODČIARKUJE, že výskum a inovácia sú významnými hybnými silami plnenia cieľov stratégie. VYZÝVA na intenzívnejšiu spoluprácu v oblasti plánovania a realizácie výskumu a inovácie s cieľom podporiť okrem iného využívanie udržateľne produkovaného dreva a iných lesných produktov v obehovom biohospodárstve, ako aj podporiť príspevok lesov k plneniu cieľov v oblasti zmierňovania zmeny klímy, adaptácie na ňu a v oblasti biodiverzity. VÍTA vytvorenie partnerstva v oblasti výskumu a inovácie v oblasti lesného hospodárstva a zároveň upozorňuje, že pôsobenie partnerstiev musí byť v súlade so spoluprácou v rámci existujúcich medzinárodných organizácií.

20. SÚHLASÍ s tým, že medzi orgánmi EÚ pôsobiacimi v oblasti lesného hospodárstva je potrebný inkluzívny prístup a dobrá koordinácia. ODPORÚČA, aby existujúci Stály lesnícky výbor (SFC) zriadený rozhodnutím Rady z 29. mája 1989 o zriadení Stáleho lesníckeho výboru (89/367/EHS) zostal hlavným fórom zástupcov členských štátov a Komisie na diskusiu a poskytovanie poradenstva v otázkach súvisiacich s lesmi na úrovni EÚ a aby sa posilnila jeho úloha pri vykonávaní stratégie lesného hospodárstva EÚ.
21. NABÁDA na plné zapojenie príslušných zainteresovaných strán vrátane vlastníkov a správcov lesov do konzultácií o príprave vykonávania a do samotného vykonávania stratégie. VYZÝVA na konštruktívny dialóg a spoluprácu medzi Komisiou, členskými štátmi, príslušnými zainteresovanými stranami a občianskou spoločnosťou.
22. VYZÝVA Komisiu, aby spolu so Stálym lesníckym výborom vypracovala ročný pracovný plán s konkrétnymi pracovnými okruhmi vrátane odolnosti lesov a účinkov zmeny klímy, obehového biohospodárstva, lesnej biodiverzity a ekosystémových služieb a zároveň zabezpečila vstupy od iných útvarov Komisie, ktoré sa zaoberajú lesmi.
23. NALIEHAVO ŽIADA, aby sa zavedenie nových systémov certifikácie udržateľného obhospodarovania lesov zvažovalo len vtedy, ak majú tieto systémy pridanú hodnotu v porovnaní s existujúcimi dobrovoľnými systémami certifikácie. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité objasniť potrebu nových certifikačných systémov EÚ „bližších prírode“ a ich preukázateľnú pridanú hodnotu. PODČIARKUJE, že to môže spôsobiť dodatočné administratívne zaťaženie a náklady, možné nejasnosti medzi spotrebiteľmi a prekryvanie s existujúcimi systémami certifikácie obhospodarovania lesov.

24. OPĀTOVNE POTVRDZUJE, že je potrebné zintenzívniť opatrenia EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov a vykonávanie a presadzovanie príslušných existujúcich právnych predpisov EÚ, a SO ZÁUJMOM OČAKÁVA kontrolu vhodnosti nariadenia EÚ o dreve a nariadenia o systéme FLEGT a plánovaný legislatívny návrh Komisie, ako aj nelegislatívne opatrenia na minimalizáciu rizika odlesňovania a degradácie lesov spojeného s výrobkami uvádzanými na trh EÚ.
25. ZDÔRAZŇUJE, že úspešnou realizáciou komplexnej stratégie lesného hospodárstva EÚ, ktorá podporuje multifunkčnosť lesov, a tým prispieva k plneniu globálnych cieľov v oblasti lesného hospodárstva a viacerých cieľov udržateľného rozvoja, môže EÚ a jej členské štáty naďalej zohrávať vedúcu úlohu pri presadzovaní udržateľného obhospodarovania lesov a zastavení odlesňovania na celosvetovej úrovni na rôznych medzinárodných fórach, ako je Fórum OSN o lesoch, Výbor pre lesníctvo FAO, ako aj v regionálnych organizáciách a procesoch, ako je FOREST EUROPE, UNECE a Európska komisia pre lesné hospodárstvo FAO. VYJADRUJE POĽUTOVANIE nad tým, že nová stratégia lesného hospodárstva EÚ nezahŕňa tento medzinárodný rozmer.
26. KONŠTATUJE, že stratégia sa jasne nevyjadruje k svojmu vplyvu na lesy mimo EÚ, ani k spôsobu, ako zabrániť tomu, aby navrhované ochranné opatrenia pre lesy v EÚ viedli k väčšej stopke a možným negatívnym vplyvom na lesy mimo EÚ, najmä na pralesy, v dôsledku vyššieho dovozu dreva. Preto ŽIADA Komisiu, aby tento rozmer zvažila v posúdení vplyvu navrhovaných opatrení a aby v prípade potreby navrhla ďalšie zmierňujúce opatrenia.
27. NABÁDA na plnú a účinnú účasť pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít na vykonávaní a plnení cieľov stratégie. V súvislosti s úlohou pôvodného obyvateľstva VYZDVIHUJE význam Deklarácie OSN o právach pôvodného obyvateľstva.

28. VYZÝVA Komisiu, aby Rade každoročne podávala správu o vykonávaní novej stratégie lesného hospodárstva EÚ do roku 2030 a o odporúčaniach uvedených v týchto záveroch a aby v roku 2025 predložila zistenia z preskúmania dosiahnutého pokroku a aby v prípade potreby ďalších opatrení zapojila Radu.
29. ZDÔRAZŇUJE, že zalesňovanie je vo viacerých členských štátoch prebiehajúcim a úspešným opatrením, ktoré podporuje aj spoločná poľnohospodárska politika EÚ. VÍTA plán dodatočnej výsadby 3 miliárd stromov v EÚ do roku 2030. ZDÔRAZŇUJE, že prísľuby týkajúce sa takejto dodatočnej výsadby stromov sú dobrovoľné, že členských štátoch čelia značným výzvam, pokiaľ ide o dostupnosť pôdy, a že na schvaľovanie opatrení zalesňovania sa uplatňujú právne postupy členských štátov, a v tejto súvislosti VÍTA monitorovaciu zložku plánu.
30. VYZDVIHUJE kľúčovú úlohu lesov pre ľudské zdravie a dobré životné podmienky ľudí a potrebu presadzovať prístup „jedno zdravie“, v ktorom sa uznáva vnútorné prepojenie medzi ľudským zdravím, zdravím zvierat a zdravou prírodou, a ŽIADA, aby sa hlbšie preskúmala úloha lesov a udržateľného obhospodarovania lesov v rámci prístupu „jedno zdravie“ a aby sa posilnil prínos lesov, prírodných oblastí a verejných parkov k dobrým životným podmienkam ľudí, keďže aj pandémie COVID 19 preukázala potrebu posilniť ekologizáciu urbanizovaných oblastí.
-